

Aan de algemeen besturen van de
veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en
Vechtstreek en Utrecht

Datum: oktober 2020

Betreft: Stand van zaken Strategisch Programma Drieslag

Bijlage: Verslag Bestuurlijke Stuurgroep 8 oktober

Geacht algemeen bestuur,

Graag brengt de bestuurlijke stuurgroep Drieslag u op de hoogte van de actuele stand van zaken van het Strategisch Programma Drieslag. Dit programma is opgezet op basis van het in uw bestuur in het najaar van 2019 vastgestelde Programmaplan om samenwerking van onze drie veiligheidsregio's tot stand te brengen op een drietal daarvoor in aanmerking komende onderdelen:

- Interregionaal veiligheidsbureau (IVB) voor de nabije interregionale crisisorganisatie;
- Interregionaal kennis- en vakbekwaamheidscentrum (IKVC);
- Interregionale meldkamer processen (IMPbc).

Deze drie onderdelen zijn voor een gezamenlijke aanpak aangemerkt omdat ze voor alle drie de veiligheidsregio's bijdragen aan kwaliteit en aan beperking van (meerkosten) en kwetsbaarheid. Voor de uitvoering van het programma heeft u een bestuurlijke stuurgroep ingesteld die tot 01-10-2020 bestond uit de burgemeesters mw. I.R. Adema van Lelystad, dhr. L.M.M. Bolsius van Amersfoort en ondergetekende als voorzitter. De heer H. Meijdam neemt met ingang van 01-10-2020 als waarnemend burgemeester van Lelystad deel aan de bestuurlijke stuurgroep. In het Programmaplan voor het Strategisch Programma Drieslag is bepaald dat de leden van de bestuurlijke stuurgroep, alsmede de voorzitters, elk door het eigen bestuur gemandateerd zijn om gezamenlijk uitvoering te doen geven aan het Programmaplan.

In deze brief kijken wij kort terug op het verloop van het programma tot nu toe, geven wij aan waar we nu staan en kijken we vooruit.

Terugblik

Het Programmaplan verschaftte ons een goede basis voor een voortvarende aanpak. Maar vanaf maart moest door de ontwikkelingen rond COVID-19 de bestuurlijke en ambtelijke prioriteit bij de pandemie worden gelegd. Velen van ons zijn volledig of nagenoeg volledig betrokken bij deze crisis. Ook hebben de besturen en ambtelijke organisaties van onze gemeenten de handen vol aan deze crisis en toekomstig herstel. Dat heeft geleid tot temporisering op twee van de drie onderdelen. Daarbij kwam aan de orde dat daarbij dan een herziene prioriteitstelling en een gewijzigde focus aangebracht zouden moeten worden. Op advies van de ambtelijke stuurgroep en na bestuurlijke afstemming hebben wij daartoe besloten. De focus hebben wij gelegd op wat wij zagen als de harde kern van het strategisch programma:

- het meldkamerdossier in verband met tussentijdse samenvoeging van de meldkamers in Naarden en Lelystad van de veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek en Flevoland in Lelystad. Zonder geharmoniseerde meldkamerprocessen kan de meldkamerfunctie brandweer niet functioneren;
- de totstandkoming van een interregionale procedure incidentbestrijding en op basis daarvan het nog te operationaliseren Veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland (VIC MNL);
- het opstellen van een gezamenlijk opleidings-, trainings- en oefenbeleid (IOTO-beleid) en het onderzoek naar haalbaarheid van een basisoefen- en trainingscentrum voor de brandweer.

Drie onderwerpen met een hoge intrinsieke waarde en logica en een meer bij de ontwikkelingen passende beperktere bestuurlijke complexiteit. Zo hebben we, ondanks de pandemie, toch wezenlijke stappen kunnen zetten.

De meldkamer: waar staan we nu?

Als tussenstap hebben de algemeen besturen van de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek besloten om per 15 september 2020 hun gemeenschappelijke meldkamerfuncties tussentijds samen te voegen en uit te voeren vanaf de locatie Lelystad. In het najaar van 2021 zullen de meldkamers Lelystad en Utrecht op basis van de planning van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) worden aangesloten op de landelijke infrastructuur. De tussentijdse samenvoeging is met ingang van 15 september gerealiseerd. Daartoe is een vijftal operationele producten opgesteld in de vorm van een template landelijke meldingsclassificaties, een beoordelingsprotocol automatische brandmeldingen en alarmeringsregelingen, die zijn of worden ingevoerd ten behoeve van het brandweerdeel op de meldkamer(s). Dit is, ondanks de beperkingen door de COVID-19 pandemie, gelukt. Daarmee is dit project als onderdeel van het Programma Drieslag in het laatste kwartaal van 2020 afgerond. Verdere borging zal plaatsvinden binnen het project meldkamer Midden-Nederland.

Samenwerken bij voorbereiding op en bestrijding van rampen en crises: waar staan we nu?

Bij het project Interregionaal Veiligheidsbureau is de focus gelegd op de totstandkoming van een Interregionale Procedure Incidentbestrijding (IPI) en een Veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland (VIC MNL) in Utrecht. Dit is een procedure voor het uniform en eenduidig opschalen van de crisisorganisatie voor onze drie veiligheidsregio's. Bij deze procedure behoort een drietal operationele regelingen en een protocol. Deze borgen de uitvoering ten behoeve van de crisisorganisatie, de meldkamer(s) en het VIC MNL. Onze veiligheidsregio's zullen de Interregionale Procedure Incidentbestrijding en het Veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland (VIC MNL) operationaliseren met als streefdatum 01-12-2020 mede afhankelijk van COVID ontwikkelingen. De bestuurlijke meerwaarde van het VIC MNL is gelegen in het feit dat onze besturen, organisaties, partners en de samenleving kunnen beschikken over tijdige en betrouwbare informatie (informatie gestuurd werken). Het is daarmee het knooppunt voor informatie over (fysieke) veiligheid. We doen dat door innovaties in digitale transformatie te volgen, te benutten en waar dit past, uit te wisselen met andere partijen. Een goede informatievoorziening ondersteunt een slagvaardiger crisisbeheersing, met een snellere en effectievere besluitvorming op operationeel en bestuurlijk niveau. Daarmee wordt dit project als onderdeel van het Programma Drieslag ook afgerond eventueel met een uitloop in het eerste kwartaal van 2021. Verdere ontwikkeling van het VIC MNL zal worden geborgd in het reguliere operationele afstemmingsoverleg tussen onze drie veiligheidsregio's.

Samenwerken bij oefenen en trainen: waar staan we nu?

In het afgelopen half jaar is het gedachte gezamenlijke opleidings-, trainings- en oefenbeleid (IOTO-beleid) van de drie veiligheidsregio's door de organisaties geformuleerd. Dit beleid voldoet aan professionele standaarden. Het vaststellen en definiëren van het IOTO-beleid heeft in deze fase geen andere betekenis dan dat de individuele leden van de bestuurlijke stuurgroep elk de wenselijkheid en

betaalbaarheid (en daarmee de haalbaarheid) ervan hebben beoordeeld binnen het kader van de eigen begroting (budgettair neutraal). Op basis van de dimensies van dit IOTO-beleid en budget neutraliteit hebben wij besloten de focus te leggen op onderzoek naar de haalbaarheid van een basisoefen- en trainingscentrum brandweer voor onze drie veiligheidsregio's gezamenlijk in Lelystad. Consequentie van die hernieuwde focus is dat de geplande onafhankelijke bestuurlijke businesscase zal worden herijkt op het niveau van een basisoefen- en trainingscentrum brandweer. De herijkte businesscase zal daarmee, gegeven de vaste gemaximeerde IOTO-inputwaarden, inzicht geven in de uiteindelijk te berekenen kostprijs hetgeen de basis is voor besluitvorming. Bij het basisoefen- en trainingscentrum brandweer ligt de focus op de trainingen die te maken hebben met rook en vuur (realistische trainingen). De herijkte businesscase is daarmee het vertrekpunt voor het vervolg om tot besluitvorming te komen over de haalbaarheid en daarmee realisatie van een basisoefen- en trainingscentrum voor de brandweer.

Perspectief: het vervolmaken van het programma

Meldkamer Midden-Nederland in Hilversum

Met de harmonisatie en tussentijdse samenvoeging per 15 september 2020 is dit project als onderdeel van het Strategisch Programma Drieslag medio oktober afgerond. Verdere borging zal plaatsvinden binnen het project meldkamer Midden-Nederland, waarbij aansluiting op de landelijke infrastructuur volgens de planning van de LMS is voorzien in het najaar van 2021 en het operationeel gaan van de nieuwe meldkamer in Hilversum in de eerste helft van 2025.

Veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland (VIC MNL) in Utrecht

Door de aangebrachte nieuwe focus en temporisering in dit project krijgen de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek de tijd voor het ontwikkelen en inrichten van hun eigen interregionaal veiligheidsbureau. Vanuit dat perspectief ligt het voor de hand de doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland voor de drie veiligheidsregio's de komende jaren verder vorm te geven door het te borgen in het reguliere operationele afstemmingsoverleg tussen onze drie veiligheidsregio's.

Basisoefen- en trainingscentrum brandweer in Lelystad

De herijkte onafhankelijke bestuurlijke businesscase zal de basis zijn waarop aan dit gezamenlijke project kan worden doorgewerkt. Dat gaat gepaard aan een nadere verkenning met de gemeente Lelystad van de mogelijkheden aldaar. Dat zou, volgens de huidige inzichten, kunnen leiden tot bestuurlijke besluitvorming in de algemeen besturen in het voorjaar van 2021. Met name zal het dan gaan om een voorgenomen besluit tot het oprichten van en deelnemen in een rechtspersoon voor het bestuur van het oefencentrum met bijbehorende samenwerkingsovereenkomst en het aangaan van een reserveringsovereenkomst voor de grond. Definitieve besluitvorming is voorzien in juli 2021. Na het doorlopen van de noodzakelijke procedures (wensen en bedenkingen van raden en colleges deelnemende gemeenten ophalen conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, verwerven grond, wijzigen bestemmingsplan, omgevingvergunning, bouwvoorbereiding en bouw) is een oefencentrum op zijn vroegst in 2023/2024 operationeel.

Programma Drieslag

Al het voorgaande overziend is het voor de hand liggend het Strategisch Programma Drieslag te herijken. Na afronding van twee projecten, zal vanaf 2021 het gezamenlijke project basisoefen- en trainingscentrum brandweer worden voortgezet met in achtneming van het bovenstaande besluitvormingsproces. De bestuurlijke stuurgroep zal in functie blijven tot het moment dat de bestuurlijke besluitvorming over de realisatie van een basisoefen- en trainingscentrum voor de

brandweer in Lelystad, binnen de drie veiligheidsbesturen van de Veiligheidsregio's is doorlopen en afgerond.

Tenslotte

Deze brief kan worden beschouwd als de verantwoording van de leden van de bestuurlijke stuurgroep naar de algemeen besturen. Deze brief is door de leden van de bestuurlijke stuurgroep afgestemd met de voorzitters van onze drie veiligheidsregio's.

Met vriendelijke groet,
Namens de Bestuurlijke Stuurgroep Drieslag,
B.J. van Bochove, waarnemend burgemeester van Weesp
voorzitter

A handwritten signature in black ink, reading 'B.J. van Bochove'. The signature is fluid and cursive, with a large loop at the end of the last name.

Bijlage: verslag Bestuurlijke Stuurgroep Drieslag van 8 oktober

Overleg : Bestuurlijke stuurgroep programma Drieslag
Datum : 8 oktober 2020
Tijd : 09.30-10.30
Locatie : Digitaal via Microsoft Teams
Deelnemers : B.J. van Bochove (burgemeesters Weesp, voorzitter)
H. Meijdam (burgemeester Lelystad)
L.M.M. Bolsius (burgemeester Amersfoort)
P.L.J. Bos (algemeen directeur Veiligheidsregio Utrecht)
C. Verdam (directeur Publieke Gezondheidszorg Flevoland)
J. van der Zwan (commandant Brandweer Gooi en Vechtstreek/Flevoland)
R.F.J. Frek (programmadirecteur)
V. Roke (bestuursadviseur VRF/VRGV verslag)

VERSLAG

1. Opening en mededelingen

Dhr. van Bochove opent de vergadering om 09.45 uur. De vergadering is verschoven van oorspronkelijke 3 september naar 10 oktober. Dhr. Meijdam wordt als waarnemend burgemeester van Lelystad welkom geheten in de stuurgroep. Dhr. Bos zal de VRU gaan verlaten komend jaar. Dit is echter naar verwachting niet de laatste deelname van dhr. Bos aan de stuurgroep.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

3. Presentatie resultaten en herijking programma drieslag door programmadiirecteur

Dhr. Frek geeft een presentatie over het programma Drieslag tot nu toe en de voorgestelde herijking. De ambtelijke stuurgroep stelt een herijking van het programma voor naar drie projecten.

Dhr. Meijdam vraagt naar het bestaande bestuurlijk draagvlak. Dhr. Bochove licht toe dat voor de drie projecten voldoende draagvlak is in de veiligheidsregio's zolang er concreet resultaten worden behaald.

De meldkamerprocessen brandweer zijn op hoofdlijnen geharmoniseerd. De volgende stap is aansluiting op de landelijke infrastructuur van de beide meldkamers in Lelystad en Utrecht (conform planning Landelijke Meldkamer Samenwerking najaar 2021). Daarna gevolgd door het operationeel gaan in het eerste kwartaal 2025 van de gezamenlijke meldkamer Midden-Nederland in Hilversum. Deze opdracht (project) als onderdeel van het programma drieslag is daarmee afgerond.

De interregionale procedure incidentbestrijding bestaat uit een standaard procedure en een maatwerkprocedure. Daarnaast het operationaliseren van het Veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland (VIC MNL) in Utrecht. Dit project is nagenoeg afgerond, waarbij het operationaliseren van het VIC MNL afhankelijk is van de ontwikkelingen rondom COVID-19, ambtelijk zullen de onderliggende regelingen worden uitgewerkt.

Voor het basisoefen- en trainingscentrum brandweer komt de nadruk te liggen op trainen en oefenen gericht op vuur en rook (realistisch trainen en oefenen) ook binnen de opleidingen. Het IOTO beleid is daarop gericht. Hierop zal de businesscase worden herijkt, welk besluit voorligt. De businesscase is primair gericht op deelname door de drie veiligheidsregio's. Daarnaast kunnen op termijn mogelijke andere partijen aansluiten, de wijze waarop kan in de toekomst verder worden verkend. Een brandweerschool maakt geen onderdeel uit van het basisoefen- en trainingscentrum brandweer. In de toekomst zou dit een mogelijkheid kunnen zijn.

Dhr. Meijdam spreekt zijn complimenten uit voor de verhuizing van de meldkamer van Naarden naar Lelystad. Hij spreekt de wens uit om het VIC-MNL goed aan te laten sluiten op de warme crisisorganisatie, aangezien ook de politie op deze schaal is georganiseerd.

Dhr. Frek licht toe dat het VIC MML goed zal moeten aansluiten op zowel de crisisorganisatie van Utrecht enerzijds als die van Flevoland en Gooi en Vechtstreek anderzijds. De procedure ziet op een eenduidige wijze van optreden. Er moet een goede verbinding gemaakt worden, waarbij de Operationeel Leider een belangrijke rol heeft. De beide crisisorganisaties worden ondersteund vanuit het VIC MNL in hun informatievoorziening (informatie gestuurd werken). Dhr. van der Zwan verzoekt dhr. Frek de bestuurlijke meerwaarde van het VIC MNL te duiden. Dhr. Bolsius benadrukt het belang van informatie gestuurd werken en verzoekt om niet met te hoge ambities te beginnen. Het VIC MNL in Utrecht is een mooi product en is een mooie basis voor verdere samenwerking in de toekomst.

Dhr. van Bochove geeft aan dat hij een bestuurlijk behoefte ziet die vraagt om verdere uitwerking. Voor bestuurlijk commitment kan nog beter worden getoond hoe de projecten elkaar versterken.

Dhr. Bos geeft aan dat één interregionaal veiligheidsbureau ooit als doel is genoemd, maar dat in ieder geval een interregionaal crisisplan nog een stap te ver is. De regelingen zoals die nu voorliggen zorgen voor een goede verbinding tussen de veiligheidsregio's Utrecht, Gooi en Vechtstreek en Flevoland. Onze veiligheidsregio's zijn daarmee de eerste regio's in Nederland die zo ver zijn.

Dhr. van Bochove vraagt of de samenwerking in een volgende stap ook de verdere integratie van de crisisorganisaties zal gaan inhouden. Dhr. Bos geeft aan dat er twee belangrijk punten zijn voor de verdere inrichting, namelijk de gezamenlijke functies van operationeel leider (OL) en de calamiteitencoördinator (CaCo). De heren van Bochove, Bolsius en Meijdam kunnen zich hier in vinden.

Dhr. Bochove spreekt zijn dank uit naar dhr. Frek en de medewerkers in de organisaties die de resultaten tot dusver hebben mogelijk gemaakt.

4. Kennisnemen van de notitie interregionale meldkamerprocessen brandweer

Dhr. Bolsius licht toe dat de tussentijdse samenvoeging van de meldkamers Lelystad en Naarden is benut als versnelling om de meldkamerprocessen te harmoniseren. Dhr. Bos spreekt zijn complimenten uit voor het vele werk. Hij stelt voor om de processen ook in de eigen organisaties vast te stellen en daarnaast een goede afspraak te maken over beheer van de processen. Dhr. Bos stelt voor het beheer te beleggen bij het subdirecteurenoverleg (drie directeuren veiligheidsregio's/ voorzitters directie). De heren van Bochove, Meijdam en Bolsius stemmen in met dit voorstel. Dhr. Frek draagt zorg voor het vast laten stellen van de processen/regelingen.

De bestuurlijke stuurgroep van het programma Drieslag besluit:

1. Kennis te nemen van de notitie interregionale meldkamerprocessen brandweer (meldkamerzaken

brandweer) en het project per 15-10-2020 af te ronden;

2. In te stemmen met het organiseren van een (sub)directeurenoverleg van onze betrokken veiligheidsregio's en de aansluiting van het (sub)directeurenoverleg op het landelijk strategisch en bestuurlijk managementberaad (SMB en BMB);

3. De algemeen besturen van onze drie veiligheidsregio's in november 2020 hierover te informeren.

5. Ontwerp interregionale procedure incidentbestrijding (IPI) vaststellen

Dhr. Meijdam geeft aan dat een vervolgopdracht nodig is voor het opzetten van de warme crisisorganisatie. Het in stand houden van de bestuurlijke stuurgroep is belangrijk om sturing te houden. Dhr. van Bochove geeft aan dat een interregionale warme crisisorganisatie een vervolgstap is om naartoe te groeien. Hiervoor zal de bestuurlijke aandacht moeten worden vastgehouden.

De bestuurlijke stuurgroep van het programma Drieslag besluit:

1. De ontwerp interregionale procedure incidentbestrijding (IPI) vast te stellen;

2. De procedure en het veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland (VIC MNL) te operationaliseren met als streefdatum 01-12-2020 en het project per 01-01-2021 af te ronden;

3. De algemeen besturen van onze drie veiligheidsregio's in november 2020 hierover te informeren.

6. Ontwerp interregionaal opleidings-, trainings- en oefenbeleid (IOTO-beleid) vaststellen, herijken businesscase op basis van dit IOTO-beleid en instemmen met het vervolgproces

Dhr. Bolsius geeft aan dat voor de VRU een andere berekening geldt dan dat was opgenomen in de voorliggende stukken. Niet 1,7 maar 1,44 miljoen is de bijdrage bij het beoogd gebruik van het oefencentrum. Dhr. Bos geeft aan dat de kern van aan het IOTO beleid gebaseerd moet zijn op de vraag: wat gaan we met wie doen en met welke frequentie? Het huidige voorgestelde beleid is wat dhr. Bos goed, met de kanttekening dat niet altijd evenveel gebruik gemaakt zal worden van het oefencentrum. De daadwerkelijke behoefte is verschillend per jaar.

Dhr. van Bochove concludeert dat het beleid kan worden vastgesteld en dat daarmee ook langdurig commitment wordt uitgesproken.

Dhr. Frek meldt dat de oorspronkelijke businesscase nagenoeg afgerond is en dat herijking op basis van het voorliggende IOTO-beleid nodig is.

Dhr. Bolsius geeft aan dat voor het bestuur van de VRU uitgangspunt is, dat dit binnen de begroting moet blijven. Dhr. Bos licht toe dat de lagere bijdrage vanuit de VRU verklaard wordt door een andere berekeningswijze: in de oorspronkelijke berekening zaten aspiranten in de aantallen. De aspiranten worden echter budgettair gerekend tot het opleidingsbudget en niet tot het budget voor trainen en oefenen. Daarnaast maakt de profcheck geen onderdeel uit van de huidige begroting. Daarvoor wordt binnen de bestaande begroting van de VRU gezocht naar financiële ruimte, waardoor de VRU een totale bijdrage van 1,5 miljoen kan toezeggen als gemaximeerde IOTO-inputfinanciering. De heer Bos geeft aan dat dit de eerder genoemde 1,44 miljoen is, en dat hij daarnaast zijn directeur brandweerrepressie opdracht geeft om het resterend bedrag te vinden.

Besloten wordt om als uitgangspunt te nemen dat de herijkte businesscase start op basis van de vastgestelde bedragen gerelateerd aan het IOTO-beleid en de vastgestelde inputkostprijs van €250 per dagdeel (normbedrag). De herijkte businesscase zal daarmee, gegeven deze vaste gemaximeerde IOTO-inputwaarden, inzicht geven in de uiteindelijk te berekenen kostprijs hetgeen de basis is voor besluitvorming. Dhr. Meijdam geeft aan dat hij het belangrijk vindt dat bij de besluitvorming over de

businesscase ook het langdurig commitment wordt geregeld. Dhr. van Bochove geeft aan dat hij de herijkte businesscase met dhr. Bolsius en dhr. Meijdam zal bespreken, alvorens deze bij de afzonderlijk besturen in te brengen. Daarnaast zal de samenwerking rondom de realisatie van het oefencentrum met de gemeente Lelystad gestart moeten worden.

De bestuurlijke stuurgroep zal in functie blijven tot het moment dat de bestuurlijke besluitvorming over de realisatie van een basisoefen- en trainingscentrum voor de brandweer in Lelystad, binnen de drie veiligheidsbesturen van de Veiligheidsregio's is doorlopen en afgerond. De herijkte businesscase zal eerst met de bestuurlijke stuurgroep worden gedeeld.

De bestuurlijke stuurgroep van het programma Drieslag besluit met in achtneming van het bovenstaande:

1. Het ontwerp interregionaal opleidings-, trainings- en oefenbeleid (IOTO-beleid) vast te stellen;
2. De onafhankelijke bestuurlijke businesscase te herijken op basis van dit IOTO-beleid en de Hoofduitgangspunten, en in te stemmen met het vervolgproces;
3. Het project basisoefen- en trainingscentrum brandweer per 01-01-2021 als gezamenlijk project van de drie betrokken veiligheidsregio's onder regie van veiligheidsregio Flevoland voort te zetten;
4. De algemeen besturen van onze drie veiligheidsregio's in november 2020 hierover te informeren.

7. Communicatie

De conceptbrief wordt geactualiseerd door dhr. Frek en zal daarna worden geaccordeerd door de ambtelijke en bestuurlijke stuurgroep.

8. Vaststelling verslag vorig overleg

Dhr. van Bochove was in de betreffende vergadering niet aanwezig. Het verslag zal hierop worden aangepast.

9. Sluiting en rondvraag

Dhr. Bos vraagt wanneer de vier regelingen onder de IPI vastgesteld worden. Afgesproken wordt dat in de ambtelijke stuurgroep te doen.

De volgende vergadering van de stuurgroep zal plaatsvinden op 19 november van 15.00 tot 16.00 uur. Locatie kazerne Hilversum.